

RUDYARD KIPLING

KIM

Capitolul I

O, voi, ce bateți spinoasele poteci
Spre culmea Judecății de Apoi,
Fiți buni, când rătăciții vin la voi,
S-aducă har lui Buddha în Kamakura.

Cu toate că se dăduseră porunci ca nimeni să nu se apropie, el totuși încălecaseră pe țeava tunului Zam-Zammah, care sta ridicat pe soclul lui de cărămizi, față în față cu vechea Ajaib Gher, sau Casa Minunilor, cum îi ziceau indigenii muzeului din Lahore. Cel care stăpânește pe Zam-Zammah, „balaurul care suflă foc pe nări”, stăpânește și provincia Punjab; de aceea, de fiecare dată uriașul tun de bronz înverzit este cea dintâi pradă care cade în mâna cuceritorilor.

Mai mult sau mai puțin, Kim avea deplină dreptate să stea acolo unde era, deoarece reușise să-l dea jos cu o lovitură de picior pe fiul lui Lala Dinanath, și de vreme ce Punjabul era stăpânit de englezi, fiind și el englez, era în drepturile lui. Cu toate că la față era tot atât de tuciuoriu ca orice indigen, cu toate că de preferință vorbea dialectul țării, limba mamei lui, cu un fel de intonație reținută și melodică; deși se amesteca printre copiii din bazar, ca și când ar fi fost de seama lor, Kim era alb, un biet alb, poate dintre cei mai amărâți. O femeie metisă care avea grijă de el (o femeie care fuma opiu și spunea că are un magazin de mobile antice aproape de piața unde staționau trăsurile cele mai hodorogite) spusese misionarilor că ea este soră cu mama lui Kim; mama lui fusese dădacă la copiii unui colonel și se măritase mai târziu cu Kimball O'Hara, un tânăr sergent indigen din regimentul irlandez Maverick. Mai târziu, sergentul a intrat în slujbă la linia ferată Sind-Punjab-Delhi și regimentul lui s-a întors în patrie fără el. Soția lui muri de holeră la Ferozepore, iar O'Hara se apucă de băutură și începu să vagabondeze din loc în loc, în lungul liniei ferate, de mână cu copilășul

care nu avea mai mult de trei ani și privea cu ochi mirați în jurul lui. Societățile de asistență și misionarii se alarmară din cauza sorții care-l aștepta pe acest copil și vrură să-l ia de la el; O'Hara însă dispăru din nou și rățăci mereu, până în ziua când dădu peste femeia aceasta, care fuma opiu; pe urmă se obișnuî să fumeze și el și muri cum sunt sortiți să moară în India toți alții de teapa lui. Toată averea rămasă de pe urma lui erau trei documente; unuia îi spunea *ne varietur*, din cauză că aceasta era inscripția de sub iscălitura lui, al doilea era „certificatul de liberare din armată”. Al treilea document era certificatul de botez al lui Kim. Aceste hârtii, spunea el cu mândrie, de câte ori era amețit de opiu, vor face din Kimball un om, indiferent de ce i s-ar putea întâmpla. Pentru nimic în lume, Kim nu trebuia să se despartă de aceste hârtii care făceau parte din seria de farmece care se leagă în spatele muzeului, în casa aceea mare, albăstrie, căreia lumea îi zice Jadoo Gher, sau Casa Vrăjilor, cum se zice Lojei Masonice. Într-o bună zi, spunea el, totul se va aranja, și Kim va fi sărbătorit în mijlocul coloanelor de marmură, coloane uriașe și minunate. Însuși colonelul va veni călare pe un armăsar, în fruntea celui mai strălucit regiment din lume, ca să-l slujească pe Kim, care va fi mult mai slăvit decât ar fi putut să fie tatăl său. Nouă sute de robi, toți unul și unul, din cei care se închină Taurului Roșu într-un Câmp Verde, îl vor sluji pe Kim, căci nu l-au uitat încă pe O'Hara, bietul O'Hara care a fost cândva contra-maistru la Ferozepore. Pe urmă începea să plângă cu amar și se prăbușea în fotoliul hăbucit de trestie, care era pe terasă. Așa s-a întâmplat că, după moartea lui, femeia a luat cele două hârtii de pergament, împreună cu certificatul de botez al băiatului, și le-a cusut într-o punguliță de piele, apoi i le-a legat de gât cu un șnuruleț.

– Într-o bună zi, spunea ea, aducându-și aminte de vorbele lui O'Hara, îți va ieși în cale, dintr-un câmp verde, un uriaș taur roșu, împreună cu colonelul încălecat pe armăsarul lui înalt (apoi trecea pe englezește), urmat de cei nouă sute de slujitori voinici.

– Bine, răspundea Kim, voi ține minte. Va veni un taur roșu și colonelul călare pe un armăsar, dar tatăl meu parcă spunea că,

înainte de toate, trebuie să vină doi oameni care să facă toate pregătirile; căci el spunea că așa se face întotdeauna și nici nu s-ar putea ca farmecele să fie legate în altfel.

Dacă femeia s-ar fi gândit să-l trimită pe Kim, împreună cu hârtiile lui la Jadoo-Gher, fără îndoială că Loja Provincială l-ar fi luat sub scutul ei și l-ar fi trimis la un orfelinat masonic din munți; dar ea auzise multe despre farmece și nu avea încredere în ceea ce făceau oamenii de acolo. În afară de asta, chiar Kim avea un plan al lui. Când ajunsese la vârsta ca să-și poată da seama de ceea ce se întâmplă în jur, începu să se ferească de misionarii și oamenii albi care treceau foarte gravi pe ulițe, deoarece aceștia aveau obiceiul să-l întrebe ce face și cine este. Ori Kim nu făcea nimic despre care ai fi putut spune că face cu adevărat. Ce e drept, cunoștea ca nimeni altul feericul oraș Lahore, de la Poarta Delhi până la șanțurile cele mai din afară care înconjurau orașul; era frate de cruce cu oameni care trăiau o viață tot atât de aventuroasă ca și Haroun al Rashid; ducea un trai tot atât de zbuciumat ca în *O mie și una de nopți*, dar misionarii și membrii din comitetele societăților de binefacere ar fi fost incapabili să înțeleagă farmecul acestui fel de viață. Porecla lui în mahalalele orașului era „Prietenul Tuturor” și din cauză că era ușor și mlădios ca o șopârlă, primea de multe ori însărcinări pe care le îndeplinea noaptea, din partea tinerilor eleganți cu obraji fini, trecând nesimțit peste acoperișurile caselor populate. Era vorba de felurite intrigi pe care el le cunoștea tot atât de bine, pe cât de bine cunoștea și înțelegea toate faptele rele, din ziua când se deprinsese să vorbească. Mai mult decât orice, îi plăcea însă aventura în sine, furișările prin noapte în lungul huditelor întunecoase, când se cățara pe burlanele streșinilor ca să asculte cum ciripesc femeile adunate pe terase, învelite în pânza de întuneric, ca apoi să treacă în goană și cu mijlocul plecat sub povara fierbinte de beznă, din terasă în terasă. În afară de asta, mai avea și prietenii lui între oamenii sfinți, fahirii care stau chirciți în fața altarelor lor, de pe marginea fluviului, sub umbra copacilor. Pe aceștia îi cunoștea foarte bine și-i saluta zâmbind, când se întorceau de la cerșit, sau mânca din

strachina lor când ei nu erau de față. Femeia care îi purta de grijă îl rugase cu lacrimi în ochi să poarte haine europene, pantaloni, cămașă și o pălărie moțată; cu toate acestea, în zilele când punea câte ceva la cale, Kim prefera să îmbrace costumul hindus sau mohamedan. Un tânăr elegant, cel care fusese găsit în fundul unei fântâni în noaptea când s-a întâmplat cutremurul, îi dăruise într-un rând un costum complet hindus, dintre cele care purtau copiii oamenilor de jos când ieșeau pe stradă. Kim aruncase costumul acesta sub niște grinzi, în curtea lui Nila Ram, care ținea o cherestea în partea de sus a Punjabului. În curtea aceasta, trunchiurile uriași de deodari (cedri de India) erau depozitate ca să se zvânte o vreme, după ce făceau drumul din munți pe apele râului Ravee. Când avea nevoie de haine, Kim le avea întotdeauna la îndemână și se întorcea acasă în zori, rupt de alergătură pe urma unei nunți care avusese loc în timpul nopții sau de chiotele neîntrerupte de la câte o serbare hindustană. Din când în când, acasă se găsea și câte ceva de mâncare, dar de cele mai multe ori nu se găsea nimic, și Kim trebuia să iasă din nou în oraș, ca să mănânce împreună cu copiii indigenilor, care îi erau prieteni.

Bătând neîncetat din călcâie în flancurile de bronz ale lui Zam-Zammah, Kim îi uita din când în când pe prietenii săi, Chota Lal și Abdullah, băiatul negustorului de acadele, și arunca o glumă usturătoare la adresa agentului care făcea de gardă în fața șirurilor de papuci lăsați de vizitatori pe scările muzeului. Indigenul voinic și înalt se uita la el, zâmbind cu bunăvoință: pe Kim îl cunoștea de multă vreme. Tot așa făcea și cu măturătorul care trecea în lungul străzii prăfuite, stropind colbul cu apa dintr-un burdof de capră pe care îl purta atârnat de gât. Așa și cu Jawakir Singh, dulgherul muzeului, care era ocupat cu niște lăzi noi de împachetat. Nimeni nu scăpa de el, în afară de cei care veneau din afara orașului și se grăbeau să ajungă la Casa Minunilor pentru a vedea lucruri făcute de oameni din țara lor sau aduse din alte părți. Muzeul conținea obiecte de artă și produse ale industriei hindustane, și oricine ar fi

avut nevoie de vreo explicație n-avea decât să o ceară custodelui care era gata oricând să-i dea toate lămuririle.

– Jos, dă-te jos, striga Abdullah, cățărându-se pe roțile lui Zam-Zammah.

– Taică-tu e bucătar și maică-ta ține tingirea, striga Kim cât îl ținea gura. E multă vreme de când musulmanii l-au pierdut pe Zam-Zammah!

– Lasă-mă să mă urc și eu, scâncea micul Chota Lal, care purta un fes brodat cu fir.

Tatăl lui era un negustor a cărui avere era prețuită la cel puțin jumătate de milion de lire sterline; India însă este singura țară din lume cu adevărat democratică.

– Și hindustanii l-au pierdut pe Zam-Zammah; l-au luat musulmanii. Taică-tu e plăcintar...

Se opri, căci de după colțul străzii, care venea din furnicarul cartierului Moti Bazar, apăru un om pe care Kim, cu toate că se mândrea că el cunoaște toate clasele de oameni, nu-l mai văzuse niciodată. Era un bărbat înalt de aproape șase urme, îmbrăcat într-o haină, numai petice peste petice, dintr-o stofă ieșită de soare de parcă ar fi fost o pătură pentru cai; cu toate acestea, Kim fu capabil să recunoască după aceste petice din ce fel de neam de oameni ar putea fi. La brâu avea o călimară lucrată în fier și un șirag de mătăni cu boabe de lemn, în felul celor pe care le poartă oamenii sfinți. Pe cap avea o pălărie uriașă și țuguiață. Avea obrazul galben precum ceara și numai crețuri, de parcă ar fi fost frate cu Fook Sing, cavaful chinez din bazar. La coada ochiului pleoapele lui se pătureau una peste alta, iar ochii îi luceau în cap ca niște schije de onix.

– Cine o fi ăsta? îl întrebă Kim pe tovarășul său.

– Mi se pare că trebuie să fie un bărbat, răspuse Abdullah, băgându-și degetul în gură și făcând ochii mari.

– Despre asta nici vorbă, răspuse Kim, dar nu se poate să fie un bărbat din India, de felul celor pe care eu i-am mai văzut până acum.

– Mi se pare că trebuie să fie preot, șopti Chota Lal, uitându-se pe furiș la șiragul de mătâni al străinului. Ia privește! Ai zice că vrea să intre în Casa Minunilor.

– Stai, stai, căci nu înțeleg ce spui, se auzi glasul sergentului care da de zor din cap. Agentul vorbea dialectul Punjabi. O, Prieten al Tuturor, ce va fi spunând oare?

– Trimite-l încoace, strigă Kim, apropiindu-și călcâiele și săl-tând de pe Zam-Zammah.

– Se vede că e străin, dar tu ești un bivol.

Omul se întoarce deznădăjduit în partea unde erau băieții și se îndreaptă spre ei. Străinul părea foarte bătrân și gluga lui mai păstra încă mirosul șneapănului adus de pe culmile munților.

– Ascultați, copii, ce este în casa aceasta mare din fața voastră? întrebă el destul de limpede în dialect urdu.

– Aceasta este Ajaib Gher, sau Casa Minunilor, răspuse Kim, fără să i se adreseze nici cu Lala, nici cu Kiam, cum era obiceiul.

– Nu mai spune! Casa Minunilor! Aș putea să intru și eu?

– Scrie deasupra ușii că toată lumea e liberă să intre.

– Fără să plătești nimic?

– Eu intru și ies când îmi place, cu toate că nu sunt bancher, răspuse Kim, râzând.

– Să mă iertați, căci eu sunt om bătrân și n-aveam de unde ști.

Pipăindu-și mătâniile, se întoarce și privi peste umăr spre muzeu.

– Din ce fel de neam ești? Unde e casa dumitale? Vii de departe? îl întrebă Kim.

– Am venit pe la Kulu... de dincolo de Kaila... dar de unde să știi tu de așa ceva? Am coborât din munții unde apa e proaspătă și rece, adăugă el oftând.

– Aha! exclamă Abdullah, ridicând nasul în vânt.

Khitai (un chinez) Fook Shing îl dăduse odată afară din prăvălie din cauză că scuipase spre un idol care trona printre condurii înșirați pe jos.

– Pahari (muntean)! adăugă Chota Lal.